

RENT VAND GIVER LIV TIL STÆRKE CIVILSAMFUND

Vi kan ikke nå verdensmål 6 om rent vand og sanitet uden civilsamlingsorganisering og samarbejde på tværs af sektorer. Det erfarer Ingeniører Uden Grænser og Engineers Without Borders i Sierra Leone.

Af Camilla Bøgelund

Mohammed Dean fremviser levestandarderne i sin landsby Badoma i det vestafrikanske land Sierra Leone og gør holdt ved det, han er mest stolt af. En fuldt ud funktionel brønd. Han tager sine snavsede klipklapper af, inden han træder ind på fundamentet, der er lavet af cement, og pumper vand op i en balje.

"Se, vandet er rent. Og der er nok af det til os alle!" siger han.

Som "pumpeansvarlig" er det ham, der reparerer brønden, når noget går i stykker. Han var også med til at udgrave brønden, da de to organisationer Ingeniører Uden Grænser Danmark og deres lokale partner Engineers Without Borders Sierra Leone startede det projekt, der har støttet indbyggerne i Badoma i at have de bedste mulige vand- og sanitetsforhold en landsby i Sierra Leone kan have. Det kan lykkedes, fordi de to organisationer kender hinanden godt igennem elleve års samarbejde.

Sterne mellem de små lerbuse i Bado-

ma er også helt rene, og skraldet ligger i en samlet bunke lidt væk fra husene. Der er en latrine til hver husholdning med en vandbeholder, der er forbundet med en snor til en pind, som ligger på jorden. Når man skal vaske hænder, træder man bare på pinden, og dråberne rammer hænderne uden man rører beholderen og spreder bakterier. Landsbyens dyr er hegned ind, tallerkener og glas står til tørre på tørrestativer hævet over den støvede jord og rent vasket tøj i alle regnbuens farver svajer i vinden på tørresnore.

Færre syge og flere muligheder
Ikke alle har lige så gode forhold som indbyggerne i Badoma. På trods af at vand er en grundlæggende forudsætning for alt liv, og dermed en forudsætning for bæredygtig udvikling, havde kun 47,2% af Sierra Leones befolkning i år 2000 adgang til en vandkilde af god kvalitet. Men i 2015 var det tal steget til 62,2%.

Bag tallene ligger konkret forandring: Når man får adgang til rent vand, bliver man sundere og rigere. Og det er bare en af de mange sideeffekter, sierraleonerne kan glæde sig over. Andre dokumenterede effekter er mindre sygdom og et længere liv:

"Nu hvor vi har sikkert vand lige udenfor vores hoveddør og har lært om sanitet, er der ikke længere alvorlige udbrud af kolera. Alle ved, at vi skal passe på vores vand, og sundhed" fortæller Mohammed Dean.

Han fortæller også, at de med adgangen til rent vand har etableret et betalingssystem, så lokalsamfundet kan spare op til at udvikle deres landsby yderligere. Pengene har de brugt til at købe batterier, så de kan oplade mobiltelefoner og komme i kontakt med resten af verden. Hver gang man benytter batteriet, betaler man også en lille udgift, som sættes ind på ens egen opsparing, så man til sidst har en stor nok opsparing til at købe ens eget batteri eller noget andet nyttigt.

INGENIØRER UDEN GRÆNSER

Engineers Without Borders

Verdensmål 6 om vand kræver organisering

Selvom en brønd gør indbyggerne i Badoma rigere, er det ikke i sig selv nok til at sikre, at verdensmål 6 om rent vand og sanitet nås inden 2030. Det kræver en kombination af strategiske serviceydelser, som for eksempel vandpumper, kapacitetsudvikling i form af organisering i lokalsamfundene, samt vedligeholdelse af serviceydelserne. Det skaber tilsammen bæredygtig udvikling af lokalsamfundene.

Ved at implementere en metode, hvor borgerne i landsbyerne selv er ansvarlige for at lave fælles regler for deres sanitet, har civilsamfundsorganisationer og de sierraleonske myndigheder været med til at understøtte forandringen. Og det er der stadig brug for, så de sidste 35% af befolkningen, som ikke har adgang til rent vand og sanitet, får lige så gode forhold, som dem de har i Badoma.

Mohammed Dean, som er en del af Ingeniører Uden Grænsers projekt i Badoma, er rigtig glad for den nye tilgang:

"Der var også tidligere pumper i landsbyerne, men ingen vidste, hvordan man reparerede dem. Det ved vi nu, hvor vi er blevet trænet i det, og det er jeg meget stolt over. Det er ægte bæredygtighed," siger han.

Udover at vedligeholde brønden, laver lokalgruppen sine egne regler om, hvordan vandet skal deles mellem indbyggerne i Badoma.

"Hegnet rundt om brønden er bygget for, at børnene ikke skal lege med vandet og borgerne kun henter vand, når det er deres tur," forklarer Mohammed Dean.

Lokal forankring om varige løsninger Ingeniører Uden Grænsers og Engineers Without Borders Sierra Leone arbejder ikke kun i lokalsamfundene. De tager også kampen for rent vand videre op på distriktsniveau, hvor de vigtige beslutninger om, hvor og hvordan der skal bygges brønde bliver taget:

"Vi mødes regelmæssigt med de sundhedsansvarlige i distriktet for at opfordre dem til at lave nye initiativer. Inden møderne bruger vi megafoner og mobiltelefoner til at mobilisere så mange som muligt til at være med, så politikerne kan se, at det er vigtigt for os," fortæller Mohammed Nabieli, et andet medlem af en af landsbygrupperne.

Engineers Without Borders har også påtaget sig ansvaret med at være koordinerende sekretær for distriktets WASH-komité, som mødes hver måned for at planlægge vand- og sanitetsaktiviteter i distriktet. De

arbejder også sammen med organisationerne Silba, Moves og Goal for at sikre, at regeringen lever op til sit ansvar med at forvalte Sierra Leones vand- og sanitetssektor langt bedre, end de gør idag.

Det er ifølge Mohammed Nabieli fra landsbygruppen helt nødvendigt i Sierra Leone: *"Vandpumper er ikke nok, for vi bliver aldrig færdige med at udfylde behovet for vand- og sanitetsprojekter i Sierra Leone alene. Derfor må der flere og stærkere civilsamfundsaktører på banen. Også distriktet og regeringen,"* siger Mohammed Nabieli.

Partnerskaber for vand

Nødvendigheden og styrken ved partnerskaber afspejles også i Ingeniører Uden Grænsers Danmarks arbejde ved, at de har en lang række virksomhedsmedlemmer. Gennem samarbejde med danske virksomheder som blandt andet Lodam, COWI, Ramböll og Nira samt studerende ved Danmarks Tekniske Universitet, Aarhus- og Aalborg Universitet, får Ingeniører Uden Grænsers teknisk viden, medlemskaber og økonomisk støtte til deres vand-projekter i Sierra Leone, Tanzania, Bolivia, Palæstina, Kenya, Pakistan, Indien og Togo.

Vidste du at?

Ingeniører Uden Grænsers har hjulpet 7.000 mennesker i Sierra Leone, så de i dag har adgang til rent vand.

Vand, sanitet og hygiejne - WASH

IUGs projekter på vand, sanitet, hygiejne og sundhed (WASH) sikrer adgang til rent vand og ordnede sanitære forhold for verdens fattige. IUG ser adgang til rent vand som en menneskeret og forbedring af sundhed som et basalt og første skridt i forbedring af fattiges levevilkår.

Indbyggerne i Badoma kan nu oplade deres mobiltelefoner i landsbyen og komme i kontakt med omverdenen.

Projekt: Democratic and Participator Sector Governing Institutions – Civil Society Engagement in Water Sector Management, Kenema District, Sierra Leone
Område: Kenema, Sierra Leone
Bevillingens størrelse: Udviklingsindsats, DKK 2.458.726

 CISU CIVILSAMFUND I UDVIKLING